

Проблемите на младите дентални лекари в България

Казвам се д-р Стоян Казаков и съм лекар по дентална медицина. Завърших 2012 година и 2013 година се зачислих след тежък конкурс, като специализант по орална хирургия към катедра „Орална и лицево-челюстна хирургия“, факултет по дентална медицина, град София. В този смисъл съм сбъднал едно мое желание. За да специализирам се налага да работя и разбирам, че кадрите по дентална медицина са твърде много на глава от населението, липсва държавно регулиране на професията, получава се свръхпроизводство. Лекарите се съсредоточават в големите градове. И правилно, защото всеки млад човек научен на модерни и съвременни подходи иска да работи дентална медицина на високо ниво. Това няма как да се случи в едно обезлюдено село, а и никой от нас не желае да омаловажи положения шест години труд за завършване на образованието. Всичките ни усилия да надграждаме наученото струват изключително скъпо. Безумна е цената за създаването на един съвременен дентален кабинет. Възможностите ни да посещаваме тематични курсове са също ограничени от високите европейски цени. Не е прилично да сме завършили висшето си образование, да сме тясно профилирани кадри и още да разчитаме на родителите си. Няма нито едно предложение за безлихвен кредит и никакви преференции, че сме млади лекари. Условията, при които трябва да работим, като наемни кадри, понякога са унизителни. Не е проблем да работим на село, но от бедните хора, никой няма да потърси услугата ни, освен по спешност. Стигаме до момент, че или сме много приети и завършили лекари, или трябва да напуснем държавата. Аз исках да специализирам орална хирургия. Учих, кандидатствах и ме приеха. Месечната ми такса е 600 лева срещу 180 лева за специализиращ лекар по хуманна медицина. За да стана специалист и да има смисъл от обучението ми аз си купувам книги, те струват между 600 и 800 евро, случайно може да са около 300 евро, ако са старо издание. Аз ще завърша след една година, а като мен има поне още около 20 човека. Не трябва да пренебрегваме факта за новата наредба за специализация. В нея нищо не се споменава за стоматолозите, защото тя е наредба за лечебните заведения. Стоматологичните факултети са учебни заведения и в момента прием за специализация в тях на практика липсва. Няма ясен критерии за прием за следдипломно обучение по новата наредба. Какво ще правя и как ще работя, като хирург след като нито една от по-сложните оперативни дейности не се подпомага от здравната каса, а това което се плаща е крайно недостатъчно. За да развия специализирана практика, да изградя име и да бъда заслужено търсен професионалист са ми необходими не по-малко 100000 евро начална инвестиция и то при условие, че цял живот ще работя за практиката и оборудването ѝ, тъй като докато бъде изплатена (средно 10-15 години) вече ще е морално остаряла. Алтернативата е да се върна на „амалгамената пломба“, но тогава защо инвестирам в квалификацията си? Много често денталните медици поради безпаричието си се хвърлят в лечения, които не отговарят на компетентността им и се стига до крайно неприятни усложнения, които и хирурзите трудно решават.

Огромен проблем е една от най-тежките и най-престижните специалности в света, а именно орална и лицево-челюстна хирургия, която в много държави изисква двойна квалификация или по-точно специализиращият да е завършил и медицина, и дентална медицина. В България липсва комбинираното обучение или по-точно, човекът завършил медицина или дентална медицина да започне да се обучава по липсващата магистратура и успоредно с това да специализира. Липсва и съкратеното придобиване на втора магистратура – трябва да учи още шест допълнителни години. Като добавим и времето за специализация от 5 години това прави

17-18 години. Тук трябва да се върнем и на финансовата част от обучението, втората магистратура не може да бъде държавна поръчка, а трябва да се заплати. Тя струва по 7200 лева годишно или общо 43200 лева. Отново трябва да се упомене, че това не включва ежедневните разходи, което автоматично утроява споменатата сума. Въпреки това има благородни и всеотдайни хора, които искат или които вече са поели този път осъзнавайки, че са една абсолютна жертва и като го извървят какво ги чака? 800-900 лева месечна заплата, операции по над 5 часа и пациенти с изключително тежки заболявания. А споменах ли, че някои от тях имат и семейства? А споменах ли, че някои от тях нямат семейства?

Къде е държавата, къде е здравното осигуряване? Въпрос, на който някой някога трябва да отговори. Крайно унижително е хората да бъдат без зъби, да се хранят с попара. Да срещаш в учреждения и офиси служители с два прогнили стърчащи зъба в устата. Крайно унижително е пенсионерите да не могат да си позволят възстановяване на дъвкателния апарат. С такава дентална култура не може да се гради общество, то ще бъде болно общество. Дали държавата ще се погрижи и ще подпомогне квалификацията на младите дентални лекари, ще финансира денталното здраве на хората или ще се създадат условията за повишаване доходите им и по този начин да се подобри оралното здраве? Все още нямаме отговор.